

خوشحالم که فرصت خدمت به دانشگاه عزیزمان را دارم و از آنجاکه نگرانی و اضطراب در کار اجرایی موضوعی روزمره است، خیلی به آن فکر نمی‌کنم. در مراسم آغاز سال تحصیلی در روز چهارم مهرماه همراه با اعضای هیئت‌رئیس و رؤسای دانشکده‌ها میزبان دانشجویان عزیزی بودیم که کمی تأخیر نسبت به سال‌های قبل، به دانشگاه خود وارد شدند. ضمن اینکه بار دیگر ورود دانشجویان جدیدالورود را به دانشگاه علوم پزشکی تهران خیرمقدم می‌گویم و برای همه آرزوی موفقیت دارم، گزارش این ماه را به موضوعی اختصاص می‌دهم که علت خوشحالی من را روشن‌تر می‌کند.

✍️ عضویت دانشگاه در پیمان «ام ۸»

روز چهارم مهرماه و پس از برگزاری مراسم آغاز سال تحصیلی همراه با آقای دکتر تکیان - دانشیار و معاون بین‌الملل دانشکده بهداشت - عازم پکن شدیم. هدف از این سفر شرکت در کنگره «همکاری‌های مشترک فرهنگستان‌های جهان» به دعوت دکتر دتلوگنتن (Detlev Ganten) یکی از دو رئیس این کنگره بود. دکتر گنتن یک استاد دانشگاه با سابقه در پزشکی مولکولی و از صاحب‌نظران به نام در پژوهش‌های پرفشاری خون در سطح جهان است که در تعدادی از دانشگاه‌های آلمان از جمله دانشگاه هایدلبرگ صاحب کرسی است و در حال حاضر در دانشگاه چریته (Charite) برلین به‌عنوان بنیان‌گذار و رئیس پیمان ام ۸ فعالیت دارد. آشنایی با ایشان به دنبال حضور شخصی سال گذشته دکتر تکیان در «مجمع جهانی سلامت» (World Health Summit) شروع شد. به دنبال این آشنایی در مراسم پنجاهمین سالگرد تأسیس دانشکده بهداشت و اولین کنفرانس بین‌المللی «اهداف توسعه پایدار» از ایشان برای حضور به‌عنوان سخنران کلیدی دعوت شد که مورد قبول قرار گرفت. زمان حضور پروفیسور گنتن در ایران مصادف با مسابقات فوتبال نمادین جام جهانی کوچک در مرکز طبی کودکان بود و من در ملاقاتی که داشتیم از ایشان برای این برنامه هم دعوت کردم که با کمال مسرت پذیرفتند؛ البته این بیش از حد انتظار من بود که فردی با سن حدود ۷۵ سال این آمادگی را هم از نظر روانی و هم از نظر جسمی داشته باشد. در مذاکرات انجام شده در حضور چند تن از معاونین دانشگاه، دکتر گنتن ضمن معرفی پیمان ام ۸ امکان بررسی عضویت

گزارش مهرماه ۹۵ رییس دانشگاه به دانشجویان، کارکنان و هیئت علمی

دکتر جعفریان: ایران چه کشوری خواهد شد اگر در تمام امور به‌واقع تابع قرآن و عترت باشیم

رییس دانشگاه سی و هفتمین گزارش ماهانه خود را در پایان مهر ۹۵ منتشر کرد و در گزارشی مکتوب با دانشجویان و همکاران سخن گفت.

متن کامل گزارش به شرح زیر است:

✍️ دانشگاهیان عزیز سلام

مهرماه برای همه ما نقطه شروع است و شروع معمولاً ترکیبی از شور، اضطراب، خوشحالی و نگرانی است؛ اما من بیشتر

پکن وجود داشت و فقط توانستیم صبح خیلی زود روز آخر دیوار چین را که واقعاً یکی از عجایب دست‌ساخته بشر است ببینیم. برای بازگشت سریع‌تر به ایران با هواپیمایی ماهان مجبور بودیم بلیت جمعه‌شب را از شانگهای دیگر شهر بزرگ و مهم چین بگیریم چون اولین پرواز برگشت از پکن دو روز بعد بود؛ بنابراین فاصله ۱۳۰۰ کیلومتری این دو شهر را با قطار سریع‌السیر در ۵ ساعت طی کردیم و با توقف کوتاهی در شانگهای به ایران برگشتیم. پرواز برگشت حدود ۱۰ ساعت بود و البته خسته‌کننده.

رهاورد این سفر تماس و ملاقات متعدد با افرادی بود که هر یک می‌تواند در صورت پیگیری مناسب برای دانشگاه ارزش افزوده ایجاد کند. در عین حال به عده‌ای از اعضای پیمان ام ۸ نیز معرفی شدیم. در عین حال مطلع شدیم که موضوع درخواست ما برای عضویت در پیمان ام ۸ در اجلاس ۱۰ روز بعد آن در برلین مطرح و به رأی گذاشته می‌شود و ما باید در این اجلاس به‌طور خلاصه نقاط قوت دانشگاه را معرفی کنیم.

📌 پیمان ام ۸ (Alliance M8)

پیمان ام ۸ کنسرسیومی شامل دانشگاه‌ها و فرهنگستان‌های پیشرو جهان است که در جریان نشست مجمع جهانی سلامت (World Health Summit- WHS) در سال ۲۰۰۹ تشکیل شد و دفتر مرکزی آن در برلین، پایتخت آلمان قرار دارد. مأموریت این پیمان بهبود ارتباطات میان دانشگاه‌های برتر جهان به‌منظور ارتقاء سلامت جهانی و ایفای نقش فعال در تهیه دستور کار مجامع به‌منظور تأثیرگذاری در تصمیمات سلامت دنیا است. اعضای این پیمان همراه هر سال مجمع جهانی سلامت را به مدت ۳ روز و به‌عنوان پلتفرم عرضی این مهم در برلین برگزار می‌کنند.

هدف پیمان ام ۸، ترجمان پژوهش‌های علوم سلامت و پزشکی در عالم خارج و در تعامل با سیاستمداران و اقتصاددانان از طریق هدایت این تلاش‌ها به اقدامات با هزینه فایده مناسب و تمرکز بر پیشگیری از بیماری‌ها؛ و با جهت‌گیری به چالش‌های دنیای جدید شامل تغییرات جمعیتی، بیماری‌های غیر واگیر، مهاجرت، شهرنشینی گسترده و تغییرات اقلیمی است. ۲۳ دانشگاه و فرهنگستان پیشرو از سراسر جهان از جمله: دانشگاه جانزهاپکینز آمریکا، دانشگاه موناش استرالیا، دانشگاه کیوتو

دانشگاه در آن را مطرح کرد البته با ذکر این نکته که کمیته اجرایی تصمیم‌گیرنده نهایی است.

پس از عزم ایشان از ایران در طی چند ماه مستندات لازم برای کمیته اجرایی پیمان ام ۸ توسط دکتر تکیان ارسال شد و در همین زمان ایشان از من برای شرکت در کنگره همکاری‌های مشترک فرهنگستان‌های جهان که یکی از اعضای پیمان ام ۸ است دعوت کرد. دکتر تکیان هم در این کنگره به‌عنوان سخنران مدعو در موضوع بیماری‌های غیر واگیر و عوامل خطر تغذیه‌ای: تصویر ایران سخنرانی داشتند. دکتر گنتن معتقد بود حضور ما در این برنامه زمینه را برای عضویت در پیمان ام ۸ فراهم می‌کند و نشان‌دهنده جدیت دانشگاه برای حضور در عرصه‌های بین‌المللی است. در جریان مکاتبات معلوم شد که من به‌عنوان عضو وابسته می‌توانم به نمایندگی از طرف فرهنگستان علوم پزشکی ایران درخواست عضویت در کمیته اجرایی این نهاد را مطرح کنم که اعلام آمادگی شد ولی از طرف مسئولان محترم فرهنگستان پیگیری نشد.

با هماهنگی انجام شده سفر ما با تقبل هزینه اقامت ما و بلیت برای دکتر تکیان به‌عنوان سخنران مدعو قطعی شد. پرواز مستقیم هواپیمایی ماهان به پکن یکی از امتیازات این سفر بود که طولانی بودن آن را قابل تحمل می‌کرد. غروب یکشنبه پرواز کردیم و صبح دوشنبه وارد پکن شدیم. پکن شهر بسیار بزرگ و پرجمعیت با ترافیکی عجیب است که باعث می‌شود ما نسبت به وضعیت رانندگی در ایران امیدوار شویم. شاید خوب باشد توریست‌ها قبل از ورود به ایران توقف یک‌روزه‌ای در پکن داشته باشند تا نسبت به رانندگی هموطنان ما کمتر ایراد بگیرند اگرچه این موضوع در کشور ما هم واقعاً نیاز به یک بازنگری جدی دارد.

در جریان دو روز کنگره در همه جلسات حضور داشتیم و من در ملاقات خصوصی سران هیئت‌های حاضر در کنگره با معاون نخست‌وزیر و وزیر بهداشت و جوانان و خانواده چین نیز دعوت شدم. نگاه این خانم که در رأس بخش‌های عمده‌ای از امور رفاهی و اجتماعی چین است مترقی و هوشمندانه بود. سخنرانی دکتر تکیان در موضوع بیماری‌های غیر واگیر و عوامل خطر تغذیه‌ای بود که واقعاً ارزشمند و پرمحتوا بود و برای من به‌عنوان رئیس دانشگاه افتخارآمیز.

به علت زمان محدود سفر فرصت خیلی کوتاهی برای دیدن

خداوند مثل سایر مراحل زندگی و کار شامل حال ما شد و آنچه لازم به ذکر بود در زمان تعیین شده و قبل از خسته شدن حضار بیان شد.

پس از آن چند سؤال و جواب کوتاه و درخواست رئیس جلسه، دکتر آنتوان فلاهال (Antoine Flahault) مدیر انستیتوی سلامت جهانی و رئیس هیئت نمایندگی دانشگاه ژنو، برای خروج ما از جلسه و انجام رأی گیری. چند دقیقه همراه دکتر تکیان در راهرو قدم زدیم و البته با توجه به فضای جلسه و سؤالات مطرح شده تقریباً از نتیجه کار اطمینان داشتیم. با ورود مجدد ما به سالن، پذیرش دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان نخستین و تنها عضو از منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا و بیست و چهارمین عضو در پیمان ام ۸ با اجماع و بدون مخالف اعلام شد و من در چند جمله کوتاه از حضار تشکر کردم و دکتر فلاهال لگوی ام ۸ را روی کت من نصب کرد؛ مانند هر مجموعه غیردولتی و غیرانتفاعی این عضویت هزینه‌هایی دارد که کاملاً منطقی و متناسب با فرصت‌هایی است که در اختیار قرار می‌گیرد.

عضویت یک دانشگاه ایرانی در یک نهاد غیردولتی و غیرسیاسی بین‌المللی در این سطح در حد اطلاع من بی‌سابقه است. این یک فرصت استثنایی برای حضور همکاران ما در عرصه‌های مختلف تصمیم‌سازی و تنظیم دستور کار برای مجامع جهانی در موضوع سلامت است و البته بدون تردید نشان‌دهنده پتانسیل‌های فراوان دانشگاه و قابلیت هموردی آن با دانشگاه‌های معتبر دنیا. از طرفی حضور در مجامع سطح بالای علمی در حوزه سلامت فرصتی کم‌نظیر برای برقراری ارتباطات با دانشگاه‌های معتبر و صنایع وابسته به سلامت است.

✍ سخنرانی در مجمع جهانی سلامت

در جریان نشست مجمع جهانی سلامت که از روز یکشنبه ۱۹ مهرماه آغاز شد دکتر تکیان در کارگاه آموزش پزشکی برنامه داشت و گزارشی از مدرسه تابستانی آموزش بهداشت همراه با کلیپ کوتاهی ارائه داد که خیلی جلب توجه کرد. دانشجویانی از استرالیا، کانادا، سوئیس، آلمان و سنگاپور نیز در این کارگاه اقدامات خود را بیان کردند. عصر روز

ژاپن، دانشگاه ژنو، دانشگاه ملی سنگاپور، دانشگاه طب گرمسیری و بهداشت لندن (LSHTM)، دانشگاه سوربن پاریس، دانشگاه مونترآل کانادا، دانشگاه ملی تایوان، دانشگاه کوئمبرا پرتغال، دانشگاه رم ایتالیا، دانشگاه ماکری اوگاندا و فرهنگستان علوم پزشکی چین عضو پیمان ام ۸ هستند.

درست یک هفته پس از بازگشت از یکن مجدداً همراه با دکتر تکیان به دعوت دکتر گنتن به‌عنوان میهمان در اجلاس پیمان ام ۸ و سخنران در مجمع جهانی سلامت عازم برلین شدیم. کلیه هزینه‌های این سفر توسط میزبان تقبل شده بود. همان‌طور که بیان شد مجمع جهانی سلامت فضایی برای حضور تصمیم‌سازان، سیاست‌گزاران، کارشناسان و مدیران طراز اول سلامت، اقتصاد سلامت، صنایع مرتبط با سلامت و سیاستمداران است و شاید به همین دلیل تحت حمایت صدراعظم آلمان در مجموعه وزارت خارجه این کشور در برلین برگزار می‌شود.

ساعت ورود ما به برلین ۹ صبح روز یکشنبه ۱۰ مهرماه بود و اجلاس پیمان ام ۸ ساعت ۱۰ شروع می‌شد. طبیعی است که رسیدن به‌موقع از کنترل ما خارج بود البته موضوع عضویت ما ششمین دستور اجلاس بود و لازم نبود از آغاز در جلسه باشیم. به‌سرعت از فرودگاه به هتل منتقل شدیم و چون اتاق ساعت ۱۲ به ما تحویل می‌شد فقط توانستیم لباس عوض کنیم و با کوله باری از کتاب معرفی دانشگاه به محل اجلاس که در هتل دیگری به فاصله ۱۰ دقیقه بود برویم. حدود ۵۰ نفر نمایندگان ۲۳ عضو ام ۸ در اجلاس حاضر بودند.

به‌محض استقرار مطلع شدیم که موضوع عضویت ما به دستور سوم منتقل شده و تقریباً ۱۵ دقیقه پس از حضور، سالن برای معرفی دانشگاه در اختیار ما قرار گرفت. همین‌جا باید به تلاش فراوان همکاران برای تهیه معرفی دانشگاه که ساعت‌ها وقت گرفت اشاره کنم. با دقت دوستان به آنچه باید مورد توجه قرار گیرد، این یک معرفی کاملاً متفاوت با اسلایدهای رایج بود بخصوص که حدود ۱۰ دقیقه فرصت به این کار اختصاص یافته بود و ما می‌بایست فقط به آنچه نشان‌دهنده عملکرد دانشگاه و بروندهای آن است و ارزش‌افزوده دوجانبه عضویت دانشگاه در پیمان ام ۸ می‌پرداختیم. بگذریم که پرواز ما خواب شب قبل را تقریباً از بین برده بود و باید در همین شرایط علاوه بر تمرکز روی نقاط مهم، به زبان انگلیسی و بدون یادداشت، روبه جمع و پشت به پرده اسلاید صحبت می‌کردم. لطف

فایزر، وزیر سابق کار فیلیپین، مدیر منطقه‌ای سازمان جهانی بهداشت در آفریقا و یکی از مدیران ارشد وزارت اقتصاد آلمان نیز شرکت داشتند و مدیریت پانل بر عهده خانم دکتر ایلونا کیکبوش، مدیر مرکز سلامت جهانی از مؤسسه مطالعات بین‌الملل و توسعه از ژنو و آقای مایکل ربو (Michael Rabbow) بود. در پایان این پانل به‌عنوان یک ایرانی بسیار خوشحال بودم که ایران در سه سال گذشته توانسته است گام مهمی در توسعه سلامت بردارد و به همین جهت من توانستم با افتخار گزارش کوتاهی از

یکشنبه هم افتتاحیه رسمی مجمع با چندین سخنرانی از جمله وزیر بهداشت آلمان، وزیر امور داخلی سوئیس، معاون دبیر کل سازمان جهانی بهداشت در کنترل ایدز، مالاریا و سل در سالن اصلی برگزار شد.

برنامه من روز دوشنبه ۲۰ مهرماه در پانل پوشش همگانی سلامت بود. گزارش خلاصه‌ای از روند اجرای طرح تحول سلامت در بخش بهداشت و مدل تجربه‌شده در دانشگاه ما بود که تشابه زیادی با مدل کشوری فعلی دارد. در این پانل وزیر بهداشت پرتغال، معاون شرکت دارویی

برای آماده کردن این صحبت ۴ دقیقه‌ای من و دکتر تکیان بیش از ۲ ساعت وقت صرف کردیم و البته با توجه به شکل جلسه من بدون یادداشت صحبت کردم. نکته اصلی بحث من نگاه دوگانه به موضع تکنولوژی در سلامت بود: ضرورت و کارایی تکنولوژی روز برای من به‌عنوان یک جراح کبد و پیوند از یک‌طرف و گرانی، نبود دسترسی و استفاده بی‌مورد یا بی‌فایده از آن از نگاه یک مسئول نظام سلامت از طرف دیگر. البته اشاره ظریفی هم در حاشیه بحث به وجود فقط دو دستگاه PET در کشور آنها در چند ساله گذشته به علت تحریم‌ها کردم. بعد از صحبت من تضارب آراء خوبی رخ داد و بخصوص مدیران ارشد صنایع ناچار به دفاع از تکنولوژی شدند. در حاشیه جلسه مذاکره دوستانه‌ای با وزیر بهداشت پرتغال که کنار من نشسته بود داشتیم. او هم دیدگاه مرا تأیید می‌کرد و برای سفر به ایران بسیار مشتاق بود.

دوشنبه عصر و سه‌شنبه صبح نیز در سایر جلسات مجمع شرکت کردیم و ظهر برای برگشت عازم فرودگاه برلین شدیم تا روز عاشورا در ایران باشیم. یک ساعت پرواز تا فرانکفورت و ۵ ساعت تا تهران. به علت فشردگی برنامه سفر این بار هم به‌جز دو ساعت که محل دیوار برلین، فیلم کوتاهی درباره تاریخ آلمان و شهر برلین و ساختمان پارلمان فدرال آلمان را

این گام عملی را ارائه کنم.

برنامه بعدی مجمع نیز موضوع سلامت مهاجران و پناهندگان بود که در آن نکات بسیار قابل‌تأملی از طرف افراد صاحب‌نظری مانند نخست‌وزیر سابق دانمارک، دبیر کل کمیته بین‌الملل صلیب سرخ و دبیر کل سازمان بین‌المللی مهاجرت بیان شد.

در همین روز ضیافت ناهار خصوصی با حضور حدود ۲۰ نفر از مقامات ارشد حاضر در مجمع به میزبانی دو رئیس مجمع با موضوع «تکنولوژی و سلامت» برگزار شد. دکتر آنتوان فلاهال که به همراه دکتر گنتن ریاست مجمع ۲۰۱۶ را بر عهده داشتند، روز یکشنبه از من خواست تا همراه با سه نفر دیگر چند دقیقه در این‌باره صحبت کنم. از جمله میهمانان حاضر در این نشست آقای یوکیا آمانو رئیس سازمان بین‌المللی انرژی اتمی، رئیس مجموعه دانشگاهی سوربن، وزیر بهداشت پرتغال، رئیس سازمان هوافضای آلمان، رئیس دانشکده بهداشت جانزهاپکینز، رئیس و مدیرعامل کمپانی فیلیپس، رئیس دانشگاه چریته برلین، رئیس کمپانی سانوفی و معاون کمپانی فایزر بودند. من بعد از دکتر کلاگ رئیس دانشکده بهداشت جانزهاپکینز و دکتر اهرنفروند (Ehrenfreund) رئیس سازمان هوافضای آلمان حدود ۴ دقیقه صحبت کردم.

کارشناسان فدراسیون جهانی آموزش پزشکی داشتیم. نظرات این دو نفر که با دیدگاه مستقل برنامه را ارزیابی می‌کنند بسیار جالب بود. دکتر لینستر (متخصص جراحی و ارزیاب ارشد با ملیت انگلیسی) ضمن بیان کلی برداشت خود از بازدیدها و نقاط قوت و ضعف، دو بار در این ملاقات گفت: «دانشکده پزشکی شما یکی از بهترین دانشکده‌های پزشکی دنیا است که من تا به حال دیده‌ام». این جمله از زبان فردی که تعداد زیادی دانشکده را به نمایندگی از معتبرترین نهاد بین‌المللی در آموزش پزشکی دیده است به نظر من بسیار قابل تأمل است و مایه افتخار دانشگاه و دانشگاهیان. این هم دلیل دیگری است برای خوشحالی من در ماه آغازین سال تحصیلی جدید.

همین شب در اختتامیه هفتمین کنگره استاد یلدا حاضر شدم و زمانی که ایشان و استاد بهادری روی سن در حالت نشسته هدایای برگزیدگان جشنواره را اهدا می‌کردند، بسیار به خود بالیدم که استوانه‌هایی مانند ایشان در این دانشگاه حضور دارند. همان‌جا از خداوند خواستم که سایه بزرگان را بر دانشگاه و من مستدام بدارد.

✦ سخن آخر

امسال هم مانند سال ۹۲ ایام عزاداری دهه اول محرم به علت سفر و مقدمات آن از دست رفت. پس از استراحتی کوتاه توانستم در مجلس روز عاشورا شرکت کنم شاید جبران مافات شود. امیدوارم که برکات عزاداری حضرت سیدالشهدا علیه‌السلام، البته به شیوه ای که موردنظر اولیاء دین بوده است، شامل حال شیعیان جهان و بخصوص مردم ایران شود. به هر کجای دنیا که برویم یک نقص بزرگ را حس می‌کنیم و آن نبود آیین تشیع است که بدیل ندارد. اهل بیت پیامبر اکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم که در کنار قرآن کریم دو ثقل هدایت بشریت هستند، در هیچ جای دنیا مانند کشور ما مورد توجه نیستند و ایران چه کشوری خواهد شد اگر ما در تمام امور به‌واقع تابع قرآن و عترت باشیم.

دکتر علی جعفریان

مهرماه ۱۳۹۵

به‌صورت گروهی به‌سرعت بازدید کردیم، زمانی برای دیدن این شهر بزرگ و تاریخی اروپا فراهم نشد.

✦ جمع‌بندی

این شرح نسبتاً مفصل، خلاصه‌ای بود از آنچه حدود سه هفته از وقت من را در مهرماه به خود اختصاص داد و البته به نظر می‌رسد ارزش این وقت را داشت. البته این وقت فشرده به دنبال چندین ماه پیگیری جدی دکتر تکیان و معاونت بین‌الملل دانشگاه بود. حواشی بسیاری از این دو سفر را می‌توان بیان کرد که از آن می‌گذرم؛ فقط مجدداً تأکید می‌کنم راه ورود ما به عرصه رقابت‌های علمی و پیشرفت کشور حضور در عرصه‌های بین‌المللی با اعتمادبه‌نفس، خودباوری در عین پرهیز از خودبزرگ‌بینی و طرح واقعیات موجود است. نه باید خود را بیش از آنچه هستیم معرفی کنیم و نه ذره‌ای کمتر. این مسیر باعث می‌شود دنیا به تدریج ایران را آن‌طور که هست بشناسد و در آن زمان کشور ما با این سابقه تاریخی طولانی و درخشان نقش خود را در عرصه جهانی به‌خوبی ایفا خواهد کرد. از طرف دیگر ما نیز نقاط ضعف خود را در این تعامل بهتر خواهیم شناخت و قادر خواهیم شد برای رفع آن‌ها از تجربیات موفق دنیا استفاده کنیم. معنی بین‌المللی شدن عمل کردن به نسخه‌های دیگران نیست بلکه قرار گرفتن در معرض استانداردهای جهانی سلامت و استفاده متناسب با پس‌زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور است و این وظیفه دانشگاه است که هوشیارانه این مسیر را دنبال کند.

✦ رویدادها

در هفته پایانی مهرماه رویدادهای متعدد و مهمی داشتیم که من در آن‌ها شرکت داشتیم. روز جهانی غذا و صبحانه سالم در جلسه کارگروه سلامت و امنیت غذای استان، بازدید کارشناسان فدراسیون جهانی آموزش پزشکی از برنامه آموزشی پزشکی ۹۰، هفتمین کنگره دستاوردهای پژوهش در دانش پزشکی یادواره استاد یلدا و بیست و هشتمین کنگره بیماری‌های کودکان ایران. در آخرین پنجشنبه این ماه یک ملاقات ۲ ساعته با

